

เอกสารประกอบการเรียน
เรื่อง ประวัติและความสำคัญ
ของพระพุทธศาสนา

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เล่มที่ ๑
เรื่อง ความสำคัญ
ของพระพุทธศาสนา

นางเดือนใจ พงษ์ประภาส
ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านต้นยาง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารประกอบการเรียน

เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ประวัติและความสำคัญของศาสนา กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ มีทั้งหมด ๘ เล่มดังนี้

เล่มที่ ๑ เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา

เล่มที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติ

เล่มที่ ๓ เรื่อง พุทธสาวก ชาดก และศาสนิกชนตัวอย่าง

เล่มที่ ๔ เรื่อง พระไตรปิฎก

เล่มที่ ๕ เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

เล่มที่ ๖ เรื่อง การบริหารจัดการและเจริญปัญญา

เล่มที่ ๗ เรื่อง ศาสนพิธี และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

เล่มที่ ๘ เรื่อง หน้าที่และมารยาทชาวพุทธ

เอกสารประกอบการเรียน เล่มนี้เป็นหน่วยการเรียนรู้ เล่มที่ ๑ เรื่อง
ความสำคัญของพระพุทธศาสนา มีส่วนประกอบดังนี้

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน

๒. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง มรดกทางวัฒนธรรมที่ได้จากพระพุทธศาสนา

๓. แบบฝึกหัดที่ ๑

๔. แบบฝึกหัดที่ ๒

๕. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การนำพระพุทธศาสนาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา

ชาติไทย

๖. แบบฝึกหัดที่ ๓

๗. แบบฝึกหัดที่ ๔

๘. แบบทดสอบหลังเรียน

๙. เฉลย

เอกสารประกอบการเรียน

เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

คำชี้แจงสำหรับครู

๑. ครูศึกษาคำชี้แจงและเนื้อหาของเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ประวัติและความสำคัญของศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ให้ละเอียดครบถ้วนทุกเนื้อหา
๒. ครูศึกษาองค์ประกอบและรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ประวัติและความสำคัญของศาสนา ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ประกอบแผนจัดการเรียนรู้
๓. ครูศึกษาส่วนประกอบของเอกสารประกอบการเรียน และใบความรู้ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของศาสนา และนำไปใช้ประโยชน์
๔. ครูจัดเตรียมเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ประวัติและความสำคัญของศาสนา ให้ครบตามจำนวนนักเรียน
๕. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ประวัติและความสำคัญของศาสนา การวัดและประเมินผล การเรียนรู้

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ประวัติและความสำคัญของศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ สร้างขึ้นเพื่อให้ นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง โดยนักเรียนจะได้ประโยชน์จากบทเรียนตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ นักเรียนควรปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ดังนี้

๑. นักเรียนอ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนลงมือทำเอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา
๒. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ๑๐ ข้อ
๓. ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาจากใบความรู้ทุกครั้งก่อนลงมือทำแบบฝึกหัด
๔. ทำแบบฝึกหัดที่ ๑-๔ อย่างตั้งใจและรอบคอบ เน้นความซื่อสัตย์
๕. ทำแบบทดสอบหลังเรียน
๖. ตรวจสอบคำตอบของ แบบฝึกหัดที่ ๑-๔ แล้ว
๗. เมื่อเรียนจบในแต่ละเรื่อง บันทึกผลที่ได้ลงในแบบกรอกคะแนน เพื่อทราบผลการเรียนและการพัฒนา

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

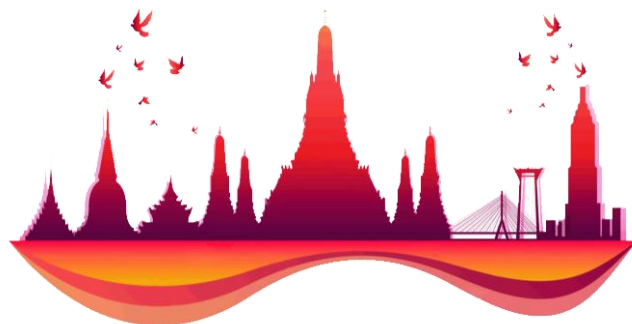
มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรม
ของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง
ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส.๑.๑ ป๕/๑ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนา ในฐานะที่
เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและหลักในการพัฒนาชาติไทย

จุดประสงค์

๑. ระบุมรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับจากพระพุทธศาสนาด้านรูปธรรมกับด้านจิตใจได้
๒. อธิบายมรดกวัฒนธรรมที่ได้รับจากพระพุทธศาสนาทั้งทางด้านรูปธรรมและด้าน
จิตใจได้
๓. ระบุหลักธรรมไตรสิกขาได้
๔. บอกหลักอริยสัจ ๔ ที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันได้
๕. บอกหลักธรรมโอวาท ๓ ที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันได้
๖. ระบุหลักธรรมโอวาท ๓ ได้

เอกสารประกอบการเรียน

เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

แบบทดสอบทางการเรียนก่อนเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑

เล่มที่ ๑ เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ
ข้อละ ๑ คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน
๒. ให้นักเรียนเลือกคำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับอักษร
ก ข ค หรือ ง ที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดเป็นมรดกทางด้านจิตใจของพุทธศาสนา
 - ก. แดงไหว้ขอบคุณทุกครั้งที่ได้รับของขวัญจากผู้ใหญ่
 - ข. คุณปู่กำลังส่องดูพระเครื่องที่เพิ่งไปเช่ามาจากที่วัด
 - ค. คุณพ่อนำพระพุทธรูปที่ไปเช่ามาจากวัดมาบูชาที่หิ้งพระในบ้าน
 - ง. คุณลุงชอบไปท่องเที่ยวที่วัดเพื่อเยี่ยมชมภาพจิตรกรรมฝาผนังอยู่เป็นประจำ
๒. มรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมที่สืบทอดจากพุทธศาสนาคือข้อใด
 - ก. อาคารรัฐสภา
 - ข. พระปฐมเจดีย์
 - ค. ธรรมเนียมขาว
 - ง. สนามบินสุวรรณภูมิ
๓. อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมที่สอนเกี่ยวข้องกับเรื่องใด
 - ก. ป้องกันคนทั้งหลายไม่ให้เกิดความทุกข์
 - ข. ช่วยสัตว์ทั้งหลายให้ต่อสู้กับความทุกข์
 - ค. ช่วยสัตว์ทั้งหลายให้อดทนต่อความทุกข์
 - ง. ช่วยคนทั้งหลายให้หลุดพ้นจากความทุกข์

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

๔. ข้อใดไม่ใช่การนำพระพุทธศาสนาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชาติไทย
- ก. นายดำเป็นประธานพิธีปลุกเสกตุ๊กตาลูกเทพ
 - ข. ป้าแดงไปทำบุญที่วัดและนั่งสมาธิภาวนาศีลที่วัดทุกวันพระ
 - ค. ลุงเม่งงดเหล้าช่วงเทศกาลเข้าพรรษาและเข้าวัดปฏิบัติธรรม
 - ง. นายแดงเลิกเล่นการพนันต่างๆ และหันกลับมาทำงานดูแลครอบครัว
๕. ผู้ที่มีเมตตาต่อผู้อื่น แสดงว่ามีความประพฤติดชอบทางใด
- ก. ทางใจ
 - ข. ทางกาย
 - ค. ทางวาจา
 - ง. ทางสติปัญญา
๖. เมื่อคนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ส่งผลต่อประเทศอย่างไรมากที่สุด
- ก. เกิดความสงบเรียบร้อย
 - ข. เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว
 - ค. ประเทศมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ
 - ง. ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมั่งคั่ง
๗. เมื่อมีปัญหาแล้วพิจารณาถึงสาเหตุและแก้ไข เป็นการปฏิบัติตามข้อใด
- ก. ศีล
 - ข. สมาธิ
 - ค. เมตตา
 - ง. ปัญญา

เอกสารประกอบการเรียน
เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

๘. ข้อใดคือมรดกทางด้านรูปธรรมของพุทธศาสนา
- ก. การแห่ناقเข้าโบสถ์
 - ข. การสร้างพระพุทธรูป
 - ค. ความกตัญญูต่อบิดา มารดา
 - ง. การปฏิบัติหลักธรรมคำสั่งสอน
๙. พระพุทธชินราชมีคุณค่าทางมรดกวัฒนธรรมไทยด้านใด
- ก. จิตรกรรม
 - ข. วรรณกรรม
 - ค. สถาปัตยกรรม
 - ง. ประติมากรรม
๑๐. ข้อใดไม่ใช่ความสำคัญของศาสนา
- ก. ทำให้สังคมสงบสุข
 - ข. ทำให้ผู้ที่นับถือได้ขึ้นสวรรค์
 - ค. ทำให้ผู้ที่ปฏิบัติตามเป็นคนดี
 - ง. ทำให้เกิดความสุขความเจริญในชีวิต

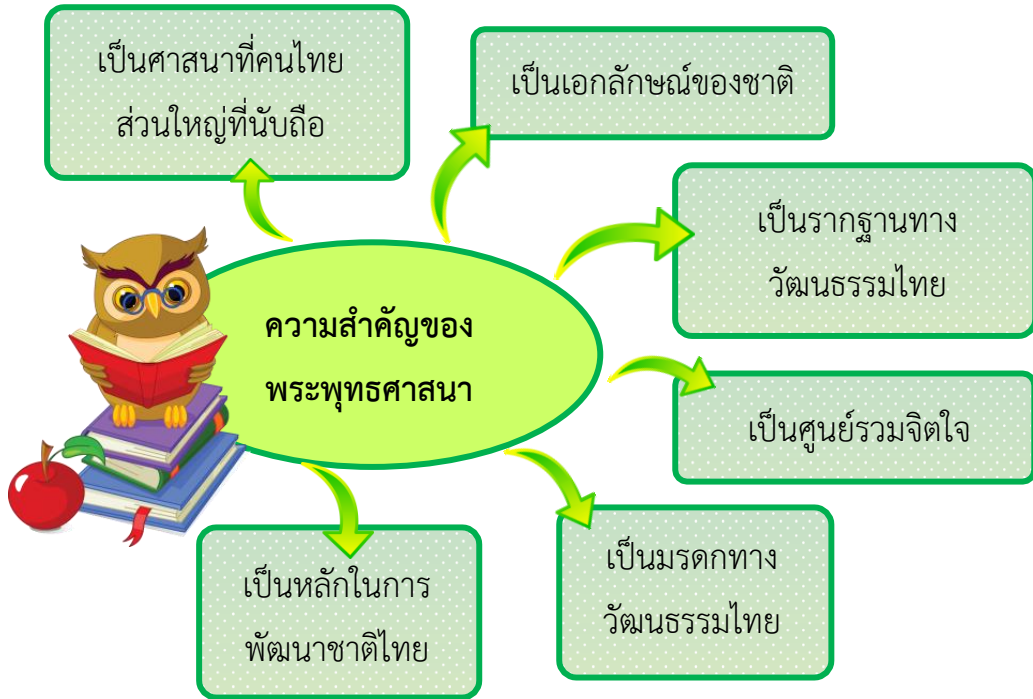
เอกสารประกอบการเรียน

เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง มรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับจากพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่คนไทยส่วนใหญ่นับถือ พร้อมกันนั้นพระพุทธศาสนามีความสำคัญในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเป็นสถาบันหลัก ที่อยู่คู่กับสังคมไทยสืบมา โดยเฉพาะ “การเป็นมรดกทางวัฒนธรรม” ที่กล่าวถึงต่อไปนะคะ

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

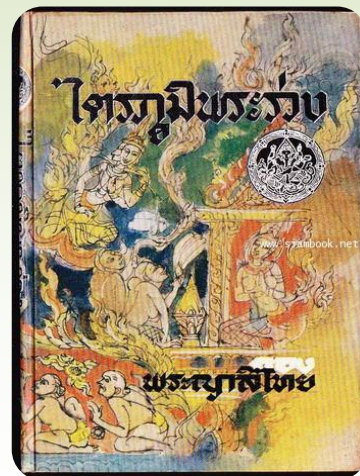
พระพุทธศาสนาเป็นมรดกทางวัฒนธรรมล้ำค่าของชาติไทย

พระพุทธศาสนา เป็นศาสนาประจำชาติไทย เพราะคนไทยส่วนใหญ่และพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ทรงนับถือพระพุทธศาสนา และได้นำหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิต จึงกล่าวได้ว่าพระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อชาติไทยพระพุทธศาสนาเกี่ยวข้องกับผูกพัน กับชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยตั้งแต่อดีต และสั่งสมสืบทอดต่อกันมาจนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติไทย วัฒนธรรมเหล่านั้นได้แก่

- **ภาษาไทย** เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของวัฒนธรรม สำนวนและถ้อยคำของภาษาไทยมีมากมาย ส่วนใหญ่จะได้มาจากภาษาบาลีในพระพุทธศาสนาโดยตรง นอกจากนี้หนังสือหรืองานประพันธ์ของกวีก็เป็นสิ่งที่ทำให้ภาษามีการพัฒนายิ่งขึ้น และได้มีการนำเอาภาษาบาลีมาใช้ในบทประพันธ์และวรรณคดีไทยมากมาย เช่น พระเวสสันดรชาดก ไตรภูมิพระร่วง

ภาพที่ ๑ หนังสือมหาเวสสันดรชาดก
ที่มา: www.thammasapa.com

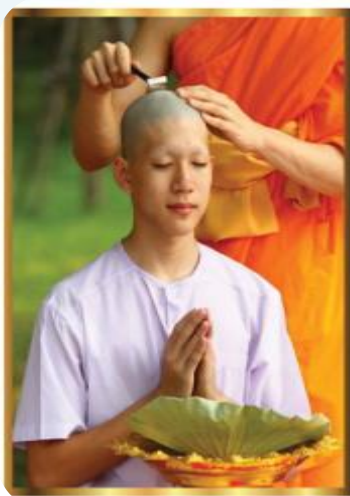
ภาพที่ ๒ หนังสือไตรภูมิพระร่วง
ที่มา: www.su-usedbook.com

- **วัด** เป็นศูนย์รวมของการรวมกิจกรรมทางสังคมของชุมชน และเป็นที่ยุบรวมของวัฒนธรรมด้านต่างๆ หลายด้าน ได้แก่ ด้านสถาปัตยกรรม การก่อสร้าง โบสถ์ วิหาร พระพุทธรูป ด้านจิตรกรรม เช่น ภาพวาด ฝาผนัง ซึ่งเหล่านี้เป็นงานที่ได้รับการสร้างสรรค์ถึงความศรัทธาในพระพุทธศาสนา นอกจากนี้วัดยังเป็น ศูนย์กลาง ทางการศึกษาของสังคมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันผู้ชายไทยแทบทุกคนได้บวชเรียนศึกษาพระธรรมวินัยจากพระไตรปิฎก

ภาพที่ ๓ ภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดชมภูเวก
ที่มา: www.mbb.truelife.com

ภาพที่ ๔ การบวชเรียนของผู้ชายไทย
ที่มา: www.thummavit.com

- **ประเพณีไทย** เป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา มีผลต่อจิตใจ และแสดงถึงลักษณะนิสัยของคนไทย ที่เป็นผู้มีจิตเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความเมตตา กรุณา ร่าเริงแจ่มใส มีน้ำใจและอดทน จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่เอกลักษณ์ไทยที่ดีงามของชาติไทยที่เป็นรากฐานสำคัญทางวัฒนธรรมได้มาจากพระพุทธศาสนา

ภาพที่ ๕ ประเพณีไทยที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา

ที่มา : www.talk.mthai.com

พระพุทธศาสนาเป็นมรดกทางวัฒนธรรม

มรดกทาง
ด้านรูปธรรม

มรดกทาง
ด้านจิตใจ

๑. มรดกทางด้านรูปธรรม

งานศิลปะต่าง ๆ ที่สืบทอดต่อกัน
มาในสังคมไทยส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพล
จากพระพุทธศาสนา จึงกล่าวได้ว่า
พระพุทธศาสนาเป็นมรดกทางด้าน
รูปธรรม

มรดกทางด้านรูปธรรม ได้แก่
ศาสนสถาน เช่น วัด โบสถ์ วิหาร เจดีย์
โบราณวัตถุ เช่น

- พระพุทธรูป

- พระเครื่อง

รวมถึงสถาปัตยกรรมที่น่าลักษณะ
และลวดลายที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา
มาประกอบ เช่น พระบรมมหาราชวัง
วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว)

ภาพที่ ๖ หลวงพ่อโต วัดพนัญเชิงวรวิหาร
ที่มา : www.guidetourthailand.com

ภาพที่ ๗ วัดพระแก้ว

ที่มา : www.dhammajak.net

ภาพที่ ๘ พระบรมมหาราชวัง

ที่มา : khomesmilesclub.askkbank.com

๒. มรดกทางด้านจิตใจ

มรดกทางจิตใจ ได้แก่ หลักธรรม คำสอน ประเพณี วัฒนธรรมที่ดีงามและ คุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความกตัญญู ความอ่อนน้อมถ่อมตน การเคารพ ผู้อาวุโส ซึ่งหล่อหลอมให้คนไทยมีอุปนิสัยที่ดีงาม และมีวัฒนธรรมประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์ของไทย

ภาพที่ ๙ ฟังเทศน์

ที่มา : [www. mcuchannel.blogspot.com](http://www.mcuchannel.blogspot.com)

ภาพที่ ๑๐ พิธีเวียนเทียน
ที่มา : www.med.cmu.ac.th

ภาพที่ ๑๑ ทำบุญตักบาตร
ที่มา:www.dhamma-is-good.blogspot.com

ภาพที่ ๑๒ ทำบุญทอดกฐิน
ที่มา: www.manager.co.th

เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

จุดประสงค์ สามารถระบุมรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับจากพระพุทธศาสนาด้านรูปธรรมกับด้านจิตใจได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำตัวเลขหน้าข้อความที่กำหนดให้มาเติมลงใน ให้สัมพันธ์กัน (๑๐ คะแนน)

มรดกทางด้านรูปธรรม

มรดกทางด้านจิตใจ

ข้อความที่กำหนดให้

ตัวอย่าง ก. จตุคามรามเทพ

๑. ประเพณีตักบาตรเทโว เป็นวันทำบุญตักบาตรในช่วงเทศกาลวันออกพรรษา
๒. ภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดโสมนัสวิหารมีความงดงามและแปลกใหม่
๓. คำสอนเรื่องนรก สวรรค์ บาป บุญ คุณ โทษ เป็นสิ่งที่ดีทำให้คนกลัวการทำบาป
๔. บรรพบุรุษไทยมีจิตใจอ่อนโยนเพราะอาศัยหลักธรรมคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนา
๕. พระธาตุพนม เป็นสถาปัตยกรรมทางพระพุทธศาสนาที่งดงาม
๖. ภาพที่เสาพระวิหารที่วัดโสมนัสบางต้นจะแสดงถึงจริตจิตของคนที่มีกิเลสหนักกิเลสเบาและหมดกิเลส ภาพของเสาแต่ละต้นจะแตกต่างกันออกไป
๗. พระพุทธชินราชเป็นมรดกทางประติมากรรมที่ล้ำค่า ปัจจุบันประดิษฐานที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก
๘. ชายที่มีอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ต้องเข้าพิธีอุปสมบทเพื่อศึกษาพระธรรมคำสั่งสอนเพื่อนำมาใช้ปฏิบัติในการดำรงชีวิตสืบต่อไปอย่างมีความสุข
๙. คนไทยยิ้มแย้มแจ่มใส มีความเมตตากรุณาเพราะคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนา
๑๐. วัดพระแก้วเป็นวัดที่สร้างในสมัยรัชการที่ ๑ สร้างขึ้นพร้อมพระบรมมหาราชวัง

เอกสารประกอบการเรียน
เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

๑๕

จุดประสงค์ อธิบายมรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับจากพระพุทธศาสนาทั้งทางด้านรูปธรรม
และด้านจิตใจได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

๑. ให้นักเรียนบอกความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นมรดกทาง
วัฒนธรรม

ตอบ

๒. พระพุทธศาสนาก่อให้เกิดวัฒนธรรมไทยด้านใดบ้าง

ตอบ

๓. มรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับจากพระพุทธศาสนาในด้านรูปธรรมมีอะไรบ้าง

ตอบ

เอกสารประกอบการเรียน
เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

๔. มรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับจากพระพุทธศาสนาในด้านจิตใจมีอะไรบ้าง

ตอบ

๕. เพราะเหตุใดคนไทยจึงนิยมสร้างวัด

ตอบ

ใบความรู้ที่ ๒

เรื่อง การนำพระพุทธศาสนาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชาติได้

พระพุทธศาสนาเน้นการพัฒนาจิตใจให้ดีขึ้น การนำพระพุทธศาสนามาเป็นหลักในการพัฒนาชาติไทยจะต้องเน้นการพัฒนาให้เกิดความเจริญทั้งภายในและภายนอก ทั้งการพัฒนาจิตใจให้ดีขึ้นและการรักษาสภาพแวดล้อมที่ดี ซึ่งเราสามารถ นำหลักธรรม คำสอนของพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการพัฒนาทั้งด้านกายภาพ และสิ่งแวดล้อม รวมถึงด้านจิตใจ ดังนี้

๑. การพัฒนาด้านกายภาพ และสิ่งแวดล้อม

หลักธรรมที่เป็นแนวทางการพัฒนาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม มีดังนี้

ภาพที่ ๑๓ นั่งสมาธิเจริญภาวนา
ที่มา: www.aw.ac.th

๑.๑ ภาวนา ๔ หมายถึง การอบรมพัฒนา
ให้เจริญขึ้นมี ๔ ประการ คือ

- กายภาวนา คือ การฝึกอบรมกายให้ปฏิบัติต่อสิ่งต่าง ๆ ในทางที่ดีไม่ให้เกิดโทษ
- สิลภาวนา คือ การฝึกอบรมศีลให้ตั้งอยู่ในระเบียบวินัย ไม่เบียดเบียนหรือก่อความเดือดร้อนเสียหาย
- จิตภาวนา คือ การฝึกอบรมจิตใจให้มีความมั่นคงเข้มแข็งเจริญงอกงามด้วยคุณธรรม
- ปัญญาภาวนา คือ การฝึกอบรมปัญญาให้เข้าใจสิ่งต่าง ๆ ตามความเป็นจริงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วยปัญญา

๑.๒ ไตรสิกขา หมายถึง การศึกษา
เรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนและสังคม
๓ ประการ คือ

- **ศีล** คือ การฝึกอบรมกายและวาจา
ให้เรียบร้อย ฝึกให้อยู่ในระเบียบวินัย
- **สมาธิ** คือ การฝึกอบรมจิตใจให้มี
ความสงบ มุ่งมั่นในการทำความดี
- **ปัญญา** คือ การฝึกอบรมให้มีปัญญา
รู้และเห็นแนวทางแห่งการปฏิบัติที่ถูกต้อง
หมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ

ลักษณะของไตรสิกขา

ศีล

กาย, วาจา

สมาธิ

จิตใจ

ปัญญา

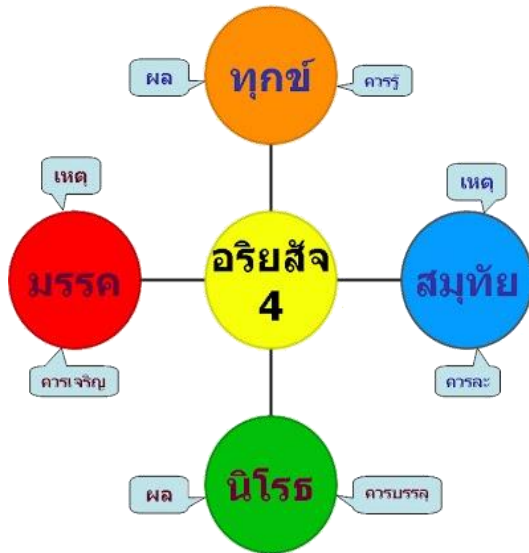
ความคิด

ภาพที่ ๑๔ หลักไตรสิกขา
ที่มา: [www.slideshare.net/638 x 359](http://www.slideshare.net/638x359).

ภาพที่ ๑๕ การฝึกปฏิบัติ ศีล สมาธิ และปัญญา
ที่มา: www.schoolweb.eduzones.com

ภาพที่ ๑๖ สรุปเรื่องอริยสัจ ๔
ที่มา: www.sites.google.com

๑.๓ อริยสัจ ๔ หมายถึง ความจริงที่
ประเสริฐ เข้าใจต้นตอของสิ่งต่างๆ
ด้วยเหตุและผล ได้แก่

- ทุกข์ ปัญหาที่เกิดขึ้น
- สมุทัย สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาหรือทุกข์
- นิโรธ ปัญหาหรือทุกข์หมดไป
- มรรค หนทางวิธีการแก้ปัญหานั้น

อริยสัจ ๔ ประการนี้ เป็นหลักคำสอนที่
สำคัญของพระพุทธเจ้า ซึ่งพระองค์ทรงแสดง
ไว้อย่างชัดเจนใน ธรรมจักรกัปปวัตตนสูตร
โปรดปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ ณ ป่าอิสิปตน
มฤคทายวัน

ภาพที่ ๑๗ พระพุทธเจ้าทรงแสดงคำสอน
อริยสัจ ๔ แก่ ปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕
ที่มา: <https://aun111.wordpress.com>

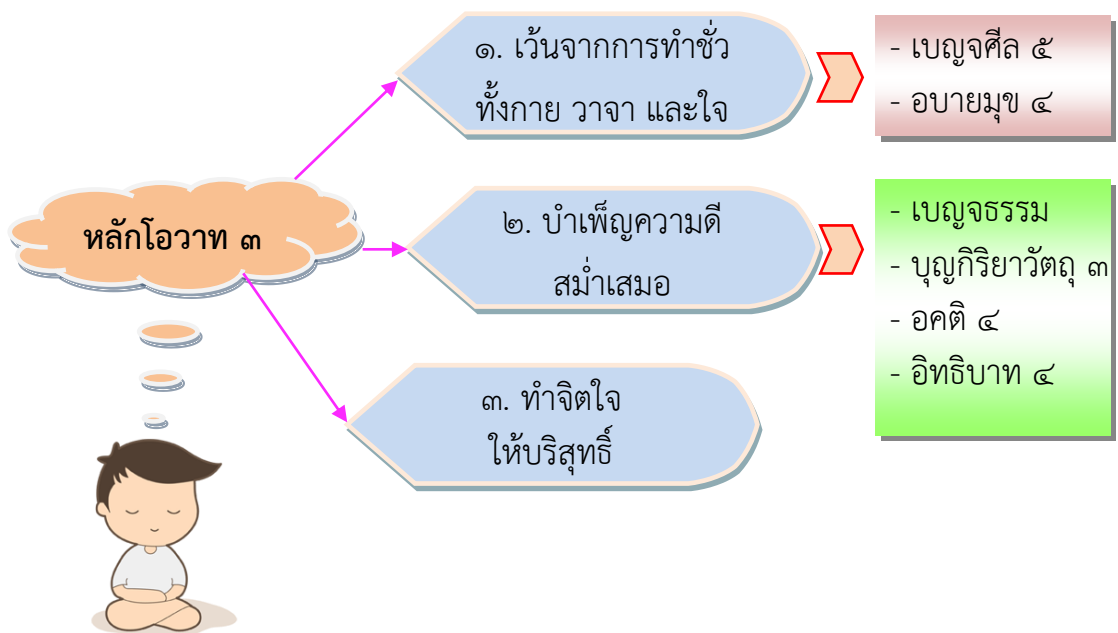

๒. การพัฒนาด้านจิตใจ

สังคมจะน่าอยู่เพราะมีจิตใจที่ดีงาม ไม่เบียดเบียนกัน หลักธรรมที่ควรนำไปใช้ในการพัฒนาจิตใจ คือ โฉวาท ๓

โฉวาท ๓ หมายถึง คำสอนของพระพุทธเจ้าที่ถือเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา ได้แก่ การไม่ทำความชั่วทั้งปวง การทำความดีให้ถึงพร้อม และการทำจิตใจให้บริสุทธิ์

๒.๑. เว้นจากการทำชั่วทั้งกาย วาจา และใจ

๒.๑.๑. เบญจศีล ๕

หมายถึง ข้อห้าม ๕ ประการที่กำหนดไม่ให้บุคคลทำความชั่ว ๕ ประการดังนี้

ข้อที่๑. เว้นจากการฆ่าสัตว์หรือเบียดเบียนชีวิตสัตว์

ข้อที่๒. เว้นจากการลักทรัพย์

ข้อที่๓. เว้นจากการประพฤตินิโคตในกาม

ข้อที่๔. เว้นจากการพูดเท็จ พูดโกหก

ข้อที่๕. เว้นจากการดื่มสุรา สิ่งมีนเมาหรือสารเสพติดต่างๆ

ภาพที่ ๑๘ เบญจศีล ๕ (ข้อห้าม ๕ ประการ)
ที่มา: <https://www.dmc.tv>

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

๒๒

๒.๑.๒. อปายมุข ๔

หมายถึง หนทางแห่งความเสื่อม ๔ ประการ เป็นสิ่งที่ควรงดเว้น ได้แก่

ประการที่ ๑. การเป็นนักเลงหญิง

ความหมาย : การเจ้าชู้ มักรักมากในกาม

ความเสียหาย : เสียทรัพย์สิน เป็นโรคติดต่อ

ประการที่ ๒. การเป็นนักเลงสุรา

ความหมาย : ชอบดื่มสุราหรือสารเสพติด

ความเสียหาย : เสียทรัพย์สิน ร่างกาย เสื่อมโทรม

ประการที่ ๓. การเป็นนักเลงการพนัน

ความหมาย : ชอบเล่นการพนัน

ความเสียหาย : เสียทรัพย์สิน เป็นหนี้

ประการที่ ๔. การคบคนชั่วเป็นมิตร

ความหมาย : คบคนไม่ดีเป็นเพื่อน

ความเสียหาย : เสียทรัพย์สิน เสียเวลา เสียอนาคต

ภาพที่ ๑๙ อปายมุข๔ (หนทางแห่งความเสื่อม ๔ ประการ)

ที่มา: <https://www.news.dmc.tv>

๒.๒. บำเพ็ญความดีสม่ำเสมอ

๒.๒.๑ เบญจธรรม

เบญจธรรม หมายถึง ข้อควรประพฤติปฏิบัติ ๕ ประการ ซึ่งจะทำให้ผู้ปฏิบัติเป็นคนดีมีคุณธรรม มีดังนี้

ประการที่ ๑. เมตตา

คือ ความปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุขช่วยผู้อื่นพ้นทุกข์

ประการที่ ๒. สัมมาอาชีวะ

คือ การหาเลี้ยงชีพในทางที่สุจริต

ประการที่ ๓. กามสังวร

คือ ความสำรวมในกาม พอใจและยินดีในของของตน

ประการที่ ๔. สัจจะ

คือ มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง จริงใจ

ประการที่ ๕. สติสัมปชัญญะ

คือ การมีสติรู้สึกตัวอยู่เสมอว่าสิ่งใดควรทำ ไม่ควรทำ

๒.๒.๒ บุญกิริยาวัตถุ ๓

บุญกิริยาวัตถุ ๓ หมายถึง หลักแห่งการทำบุญอันเป็นที่สำเร็จผลแห่งความสุข ๓ อย่าง

ตัวอย่างที่ ๑. ทานมัย

คือ บุญสำเร็จด้วยการให้ทาน
เสียสละทรัพย์ตน
เพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่น

ตัวอย่างที่ ๒. สีลมัย

คือ บุญสำเร็จด้วยการรักษาศีล
ฝึกตนให้มีคุณธรรมสูง
ทางกาย วาจา และใจ

ตัวอย่างที่ ๓. ภาวนามัย

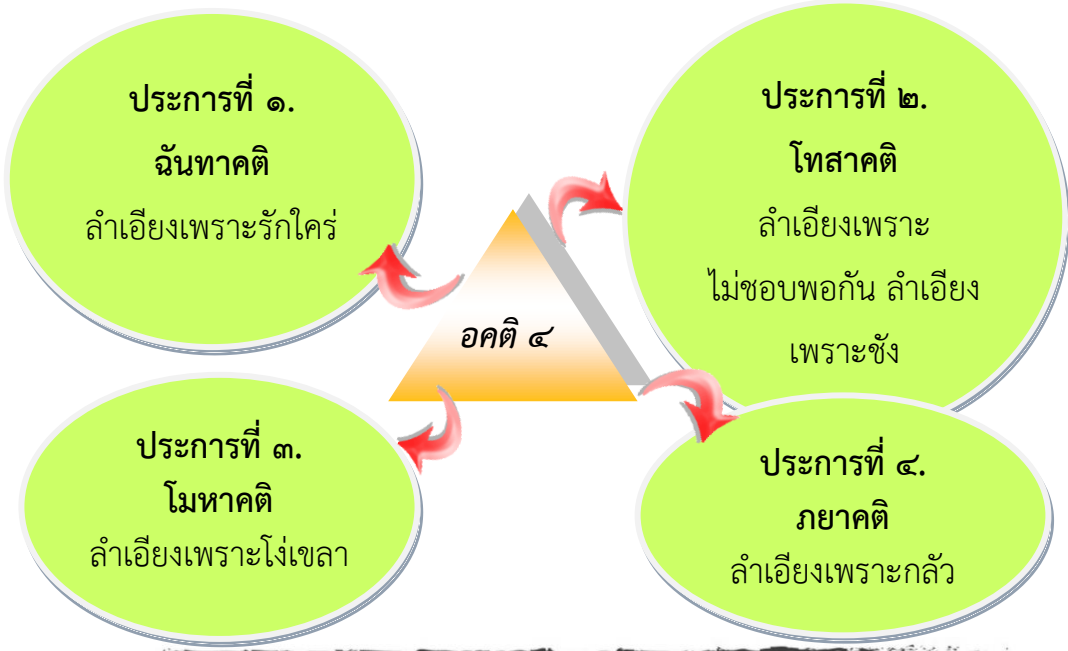
คือ บุญสำเร็จด้วยการภาวนา
ฝึกอบรมจิตใจให้สงบ
จนเกิดปัญญา

เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

๒.๒.๓ อคติ ๔

หมายถึง การประพฤติดิตัวด้วยความลำเอียง ไม่เป็นธรรมมี ๔ ประการ ได้แก่

๒.๒.๔ อิทธิบาท ๔

หมายถึง ความสำเร็จมี ๔ ประการ ได้แก่

เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

๒.๒.๕ กตัญญูกตเวทิต่อพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนามีคุณต่อพุทธศาสนิกชนเนื่องจากหลักธรรมคำสอนประเพณี วัฒนธรรมอันดีงามต่าง ๆ ที่เป็นแบบแผนให้เราได้ปฏิบัติในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ล้วนสืบทอดมาจากพุทธศาสนา ดังนั้นพุทธศาสนิกชนจึงควรแสดงความกตัญญู ต่อพระพุทธศาสนา โดยการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา เช่น การบำรุงรักษาศาสนสถาน การทำบุญใส่บาตรพระสงฆ์ผู้สืบทอดพระพุทธศาสนา การประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรม คำสั่งสอน เป็นต้น

๒.๒.๖ มงคลชีวิต

มงคลชีวิต หมายถึง เหตุแห่งความสุขและความเจริญก้าวหน้าของชีวิต เป็นหลักคำสอนที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงให้เป็นข้อควรประพฤติ มีอยู่ ๓๘ ประการ ในหน่วยการเรียนรู้นี้ได้เลือกมา ๓ ข้อ ดังนี้

ข้อ๑. เล่าเรียนเพื่อไม่รู้ ไม่เรียน คือ

มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียนเพื่อเป็นโอกาส ในการสร้างความเจริญให้แก่ชีวิตและสังคม

ข้อ๒. การทำงานไม่อาгуล คือ

การทำงานไม่คั่งค้างมีความรับผิดชอบ ทำงานที่ได้รับ มอบหมายให้สำเร็จลุล่วงตามเวลาที่กำหนด ไม่ผลัดวัน หรือหาข้ออ้างต่าง ๆ ที่จะไม่ทำ

ข้อ๓. อุตทน คือ

มีความตั้งใจทำงาน หรือตั้งใจเรียนอย่างไม่ย่อท้อ ไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย จนสำเร็จ

๓. การทำจิตใจให้บริสุทธิ์

การทำจิตใจให้บริสุทธิ์ คือ การฝึกอบรมจิตใจให้บริสุทธิ์ ปราศจากกิเลส
สิ่งเศร้าหมองต่าง ๆ เช่น การฝึกสมาธิ การเจริญปัญญา เป็นต้น

ภาพที่ ๒๐ การฝึกสมาธิเป็นการทำจิตใจให้บริสุทธิ์

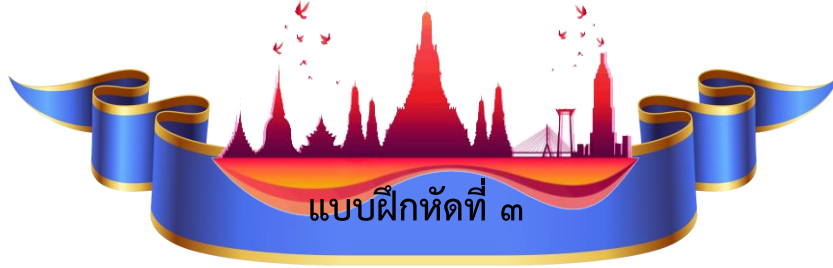
ที่มา: <http://www.superkids.tv>

โอวาท ๓

เป็นหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงประทานไว้
แก่พระสงฆ์ ๑,๒๕๐ รูป ในวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓
ซึ่งตรงกับวันมาฆบูชา พระสงฆ์ทั้งปวงล้วนเป็นพระอรหันต์
เป็นเอหิภิกขุอุปสัมปทา ผู้ที่พระพุทธเจ้าทรงอุปสมบทให้

เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

จุดประสงค์ ระบุหลักธรรมไตรสิกขาหน้าสถานการณ์ที่สัมพันธ์กันได้

คำชี้แจง ตอนที่ ๑. ให้นักเรียนเลือกตัวอักษรด้านขวามาเติมลงใน

หน้าข้อที่สัมพันธ์กันให้ถูกต้อง (๓ คะแนน)

๑. หมากมีจิตใจจดจ่อกับการเรียน และมักจะตั้งใจ ฟังครูสอนเสมอ จึงทำให้เขาสอบได้คะแนนดี

๒. ตึกตึกสำรวจมกาย วาจา ในขณะที่นั่งฟังพระธรรม เทศนาทำให้เข้าใจหลักธรรมและนำมาปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๓. สตีฟ จอบส์ เป็นคนที่ชอบอ่านหนังสือ มักชอบศึกษาค้นคว้า นำความรู้มาประดิษฐ์คิดค้นคอมพิวเตอร์ที่เราใช้อยู่ในปัจจุบัน

จุดประสงค์ บอกหลักอริยสัจ ๔ ที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันได้

คำชี้แจง ตอนที่ ๒. ให้นักเรียนเขียนคำตอบจากกรอบด้านล่างลงในข้อที่ถูกต้อง

(๔ คะแนน)

- การบ้านไม่เสร็จ
- ห่างแต่เล่นเฟสบุ๊ก คุยไลน์
- มีการบ้านส่งครู
- ทำการบ้านที่ครูให้

๔. ทุกข์ คือ ความทุกข์กายทุกข์ใจ ได้แก่

๕. สมุทัย คือ สาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์หรือสาเหตุแห่งการเกิดปัญหาต่างๆ ได้แก่.....

.....

๖. นิโรธ คือ การดับทุกข์ หรือการหมดปัญหา ได้แก่

๗. มรรค คือ หนทางนำไปสู่ความดับทุกข์หรือวิธีการแก้ปัญหา ได้แก่

.....

เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

จุดประสงค์ บอกหลักกรรมโอวาท ๓ ที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันได้

คำชี้แจง ตอนที่ ๓. ให้นักเรียนเลือกหลักกรรมโอวาท ๓ มา ๑ หลักกรรมเสนอแนวทางปฏิบัติตนตามหลักกรรมและผลที่เกิดขึ้นลงในแผนภาพ (๓ คะแนน)

ตัวอย่าง การละเว้นความชั่ว

การทำความดีให้ถึงพร้อม

การร้องเพลงใน

การทำจิตใจให้บริสุทธิ์

ตัวอย่าง

ชื่อหลักกรรม

การละเว้นความชั่ว

แนวทางการปฏิบัติ

ไม่ลักขโมยของเพื่อน

ผลที่เกิดขึ้น

ไม่โดนคุณครูตี และ
เพื่อนไม่เดือดร้อน

๘. ชื่อหลักกรรม

.....
.....

๙. แนวทางการปฏิบัติ

.....
.....
.....

๑๐. ผลที่เกิดขึ้น

.....
.....
.....

เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

จุดประสงค์ ระบุหลักธรรมของโอวาท ๓ ได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำตัวอักษรหน้าหลักธรรมที่กำหนดให้เติมลงใน () หน้าข้อความที่สัมพันธ์กัน (๑๐ คะแนน)

ก.อบายมุข ๔	ข.มงคลชีวิต	ค.โอวาท ๓	ง.อิทธิบาท ๔
จ.อคติ ๔	ฉ.บุญกิริยาวัตถุ ๓	ช.การทำจิตใจให้บริสุทธิ์	ซ.กายภาวนา
ญ.เบญจศีล-เบญจธรรม	ณ.กตัญญูทเวที่ต่อพระพุทธศาสนา		ฮ.จิตภาวนา

ตัวอย่าง (ฮ) การอยู่ค่ายพักแรมอบรมจริยธรรม

๑. () ดำรงปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาไม่มีความลำเอียง
๒. () ปู้กก็ใช้เป็นหลักธรรมสำหรับควบคุมกาย วาจาและใจให้เรียบร้อย
๓. () ตันวิ่งออกกำลังกายสม่ำเสมอ ดูแลรักษาร่างกายเป็นประจำ
๔. () ลุงแมนจอมเจ้าชู้ มักชอบดื่มสุราเล่นหวย ไม่ชอบทำงานคบกับเพื่อนไม่ดี
๕. () เด็กชายปีติตั้งใจศึกษาเล่าเรียนรับผิดชอบส่งงานไม่คั่งค้าง จึงเรียนจบและได้เกรดดี
๖. () พี่ททำบุญใส่บาตรพระสงฆ์และช่วยทำนุบำรุงวัดวาอารามอยู่เป็นประจำ
๗. () มาร์ก ซักเคอร์เบิร์ก ผู้ก่อตั้งเฟซบุ๊ก ผู้มีความเพียรพยายามและมุ่งมั่นโดยการนำความรู้ความสามารถด้านซอฟต์แวร์ที่ศึกษาค้นคว้ามาใช้จนเกิดประโยชน์
๘. () สิ่งฝึกนั่งสมาธิ เพื่อให้จิตใจบริสุทธิ์ปราศจากกิเลส สิ่งเศร้าหมองต่าง ๆ
๙. () มะลิชอบทำบุญ รักษาศีล ฝึกอบรมภาวนา ทำให้จิตใจสงบและเกิดปัญญา
๑๐. () หลักธรรมที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนาที่พระพุทธเจ้าประทานแก่พระอรหันต์

แบบทดสอบทางการเรียนหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑

เล่มที่ ๑ เรื่อง ความสำคัญของพระพุทธศาสนา

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ
ข้อละ ๑ คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน
๒. ให้นักเรียนเลือกคำตอบแล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับอักษร
ก ข ค หรือ ง ที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดเป็นมรดกทางด้านจิตใจของพุทธศาสนา
 - ก. การแห่ناقเข้าโบสถ์
 - ข. การสร้างพระพุทธรูป
 - ค. ความกตัญญูต่อบิดา มารดา
 - ง. การปฏิบัติหลักธรรมคำสั่งสอน
๒. พระพุทธชินราชมีคุณค่าทางมรดกวัฒนธรรมไทยด้านใด
 - ก. จิตรกรรม
 - ข. วรรณกรรม
 - ค. สถาปัตยกรรม
 - ง. ประติมากรรม
๓. เมื่อคนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ส่งผลต่อประเทศอย่างไรมากที่สุด
 - ก. เกิดความสงบเรียบร้อย
 - ข. เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว
 - ค. ประเทศมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบ
 - ง. ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมั่งคั่ง

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

๓๒

๔. เมื่อมีปัญหาแล้วพิจารณาถึงสาเหตุและแก้ไข เป็นการปฏิบัติตามข้อใด
 - ก. ศีล
 - ข. สมาธิ
 - ค. เมตตา
 - ง. ปัญญา

๕. ข้อใดไม่ใช่ความสำคัญของศาสนา
 - ก. ทำให้สังคมสงบสุข
 - ข. ทำให้ผู้ที่นับถือได้ขึ้นสวรรค์
 - ค. ทำให้ผู้ที่ปฏิบัติตามเป็นคนดี
 - ง. ทำให้เกิดความสุขความเจริญในชีวิต

๖. อริยสัจ 4 เป็นหลักธรรมที่สอนเกี่ยวข้องกับเรื่องใด
 - ก. ป้องกันคนทั้งหลายไม่ให้เกิดความทุกข์
 - ข. ช่วยสัตว์ทั้งหลายให้ต่อสู้กับความทุกข์
 - ค. ช่วยสัตว์ทั้งหลายให้อดทนต่อความทุกข์
 - ง. ช่วยคนทั้งหลายให้หลุดพ้นจากความทุกข์

๗. ข้อใดไม่ใช่การนำพระพุทธศาสนาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชาติไทย
 - ก. นายดำเป็นประธานพิธีปลุกเสกตุ๊กตาลูกเทพ
 - ข. ป้าแดงไปทำบุญที่วัดและนั่งสมาธิภาวนาศีลที่วัดทุกวันพระ
 - ค. ลุงเม่งงดเหล้าช่วงเทศกาลเข้าพรรษาและเข้าวัดปฏิบัติธรรม
 - ง. นายแดงเลิกเล่นการพนันต่าง ๆ และหันกลับมาทำงานดูแลครอบครัว

๘. ข้อใดเป็นมรดกทางด้านจิตใจของพุทธศาสนา
 - ก. แดงไหว้ขอบคุณทุกครั้งที่ได้รับของขวัญจากผู้ใหญ่
 - ข. คุณปู่กำลังส่องดูพระเครื่องที่เพิ่งไปเช่ามาจากที่วัด
 - ค. คุณพ่อนำพระพุทธรูปที่ไปเช่ามาจากวัดมาบูชาที่หิ้งพระในบ้าน
 - ง. คุณลุงชอบไปท่องเที่ยวที่วัดเพื่อเยี่ยมชมภาพจิตรกรรมฝาผนังอยู่เป็นประจำ

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

๓๓

๙. มรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมที่สืบทอดจากพุทธศาสนาคือข้อใด
- ก. อาคารรัฐสภา
 - ข. พระปฐมเจดีย์
 - ค. ธรรมเนียมขาว
 - ง. สนามบินสุวรรณภูมิ
๑๐. ผู้ที่มีเมตตาต่อผู้อื่น แสดงว่ามีความประพฤติชอบทางใด
- ก. ทางใจ
 - ข. ทางกาย
 - ค. ทางวาจา
 - ง. ทางสติปัญญา

เอกสารประกอบการเรียน
เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

เฉลยแบบทดสอบทางการเรียนก่อนเรียน

ข้อ	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐
เฉลย	ก	ข	ง	ก	ข	ก	ง	ข	ค	ข

เฉลยแบบทดสอบทางการเรียนหลังเรียน

ข้อ	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐
เฉลย	ข	ค	ก	ง	ข	ง	ก	ก	ข	ข

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๑

มรดกทางด้านรูปธรรม

ก. ๒ ๕ ๖ ๗ ๑๐

มรดกทางด้านจิตใจ

๑ ๓ ๔ ๘ ๙

เฉลยแบบฝึกหัดที่ ๒

๑. ให้นักเรียนบอกความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม

ตอบ เป็นศาสนสถานที่มีความสวยงามด้านสถาปัตยกรรม จิตรกรรม เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความศรัทธาและภาคภูมิใจของคนไทยทั้งชาติ

๒. พระพุทธศาสนาก่อให้เกิดวัฒนธรรมไทยด้านใดบ้าง

ตอบ ด้านรูปธรรม และด้านจิตใจ

๓. มรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับจากพระพุทธศาสนาในด้านรูปธรรมมีอะไรบ้าง

ตอบ ศาสนสถาน วัด โบสถ์ วิหาร เจดีย์ โบราณวัตถุ (พระพุทธรูป, พระเครื่อง)

๔. มรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับจากพระพุทธศาสนาในด้านจิตใจมีอะไรบ้าง

ตอบ หลักธรรมคำสั่งสอน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมดีงาม คุณธรรมต่างๆ

๕. เพราะเหตุใดคนไทยจึงนิยมสร้างวัด

ตอบ เพราะคนไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ การสร้างวัดมีวัตถุประสงค์สำคัญคือเป็นที่พักอาศัย, จำพรรษาและเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมของพระภิกษุสงฆ์และประชาชนคนไทยสมัยโบราณหันหน้าเข้าหาวัดใกล้ชิดสนิทกับวัดมาก และวัดทำหน้าที่ที่สำคัญเพื่อชาวบ้านไม่น้อย เช่น เป็นศูนย์กลางศิลปวัฒนธรรม การบำเพ็ญกุศลกิจ ประกอบพิธีกรรมต่างๆ เป็นต้น

เอกสารประกอบการเรียน

เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

ตอนที่ ๑

ข	๑. หมากมีจิตใจจดจ่อกับการเรียน และมักจะตั้งใจ ฟังครูสอนเสมอ จึงทำให้เขาสอบได้คะแนนดี
ก	๒. ตึกตึกสำรวจมกาย วาจา ในขณะที่นั่งฟังพระธรรม เทศนาทำให้เข้าใจหลักธรรมและนำมาปฏิบัติได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม
ค	๓. สตีฟ จอบส์ เป็นคนที่ชอบอ่านหนังสือ มักชอบ ศึกษาค้นคว้า นำความรู้มาประดิษฐ์คิดค้น คอมพิวเตอร์ที่เราใช้อยู่ในปัจจุบัน

ตอนที่ ๒

๔. ทุกข์ คือ ความทุกข์กายทุกข์ใจ ได้แก่ **การบ้านไม่เสร็จ**
๕. สมุทัย คือ สาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์หรือสาเหตุแห่งการเกิดปัญหาต่างๆ ได้แก่.....
..... **ห่วงเล่นเฟสบุ๊ก คุยไลน์**
๖. นิโรธ คือ การดับทุกข์ หรือการหมดปัญหา ได้แก่ **ทำการบ้านที่ครูให้**
๗. มรรค คือ หนทางนำไปสู่ความดับทุกข์หรือวิธีการแก้ปัญหา ได้แก่
..... **มีการบ้านส่งครู ไม่โดนครูลงโทษ**

ตอนที่ ๓

๘. ชื่อหลักธรรม

.....
การทำความดีให้ถึงพร้อม /
.....
การทำจิตใจให้บริสุทธิ์
.....

๙. แนวทางการปฏิบัติ

.....
...เป็นคนดีมีคุณธรรม, ไม่ลำเอียง...
.....
ตักบาตรทำบุญ, ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน,
มีความอดทนไม่ย่อท้อ / การนั่งสมาธิ,
ไม่ฟุ้งซ่าน, ไม่คิดร้าย, ไม่อิจฉาริษยา
.....
(แนวคำตอบ)

๑๐. ผลที่เกิดขึ้น

.....
มีความสุข, ประสบผลสำเร็จ,
.....
ไม่ทำให้ใครเดือดร้อน / ไม่มีกิเลส
.....
จิตใจบริสุทธิ์
.....
(แนวคำตอบ)

เอกสารประกอบการเรียน

เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

๓๙

๑. [จ] ดำรงปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาไม่มีความลำเอียง
๒. [ญ] ปุ๊กก็ใช้เป็นหลักธรรมสำหรับควบคุมกาย วาจาและใจให้เรียบร้อย
๓. [ช] ต้นวิ่งออกกำลังกายสม่ำเสมอ ดูแลรักษาร่างกายเป็นประจำ
๔. [ก] ลุงแมนจอมเจ้าชู้ มักชอบดื่มสุราเล่นหวย ไม่ชอบทำงานคบกับเพื่อนไม่ดี
๕. [ข] เด็กชายปีติตั้งใจศึกษาเล่าเรียนรับผิดชอบส่งงานไม่คั่งค้าง จึงเรียนจบและได้เกรดดี
๖. [ณ] พิททำบุญใส่บาตรพระสงฆ์และช่วยทำนุบำรุงวัดวาอารามอยู่เป็นประจำ
๗. [ง] มาร์ก ซักเคอร์เบิร์ก ผู้ก่อตั้งเฟซบุ๊ก ผู้มีความเพียรพยายามและมุ่งมั่นโดยการนำความรู้ความสามารถด้านซอฟต์แวร์ที่ศึกษาค้นคว้ามาใช้จนเกิดประโยชน์
๘. [ช] สิ่งฝึกนั่งสมาธิ เพื่อให้จิตใจบริสุทธิ์ปราศจากกิเลส สิ่งเศร้าหมองต่าง ๆ
๙. [ฉ] มะลิชอบทำบุญ รักษาศีล ฝึกอบรมภาวนา ทำให้จิตใจสงบและเกิดปัญญา
๑๐. [ค] หลักธรรมที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนาที่พระพุทธเจ้าประทานแก่พระอรหันต์

เกณฑ์การพิจารณาคะแนนและประเมินผล

แบบฝึกหัดที่ ๑

เกณฑ์การพิจารณาคะแนนการเลือกคำตอบได้ถูกต้อง จำนวน ๑๐ ข้อ
ข้อละ ๑ คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การพิจารณาคำตอบ
๑	เลือกคำตอบได้ถูกต้อง
๐	ตอบคำถามไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบคำถาม

แบบฝึกหัดที่ ๒

เกณฑ์การพิจารณาคะแนนการคำตอบได้ถูกต้อง จำนวน ๕ ข้อข้อละ ๒ คะแนน
คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การพิจารณาคำตอบ
๒	ตอบคำถามได้ถูกต้องครบถ้วนชัดเจน
๑	ตอบคำถามได้เพียงบางส่วนหรือใกล้เคียง
๐	ตอบคำถามไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบคำถาม

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

๔๑

แบบฝึกหัดที่ ๓

ตอนที่ ๑ เกณฑ์การพิจารณาคะแนนการเลือกคำตอบได้ถูกต้อง จำนวน ๓ ข้อ

ข้อละ ๑ คะแนน คะแนนเต็ม ๓ คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การพิจารณาคำตอบ
๑	เลือกคำตอบได้ถูกต้อง
๐	ตอบคำถามไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบคำถาม

ตอนที่ ๒ เกณฑ์การพิจารณาคะแนนการเลือกคำตอบได้ถูกต้อง จำนวน ๔ ข้อ

ข้อละ ๑ คะแนน คะแนนเต็ม ๔ คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การพิจารณาคำตอบ
๑	เลือกคำตอบได้ถูกต้อง
๐	เลือกคำตอบไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบคำถาม

ตอนที่ ๓ เกณฑ์การพิจารณาคะแนนการตอบคำถามได้ถูกต้อง จำนวน ๓ ข้อ

ข้อละ ๑ คะแนน คะแนนเต็ม ๓ คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การพิจารณาคำตอบ
๑	ตอบคำถามได้ถูกต้องหรือใกล้เคียงแนวคำตอบ
๐	ตอบคำถามไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบคำถาม

แบบฝึกหัดที่ ๔

เกณฑ์การพิจารณาคะแนนการเลือกคำตอบได้ถูกต้อง จำนวน ๑๐ ข้อ

ข้อละ ๑ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การพิจารณาคำตอบ
๑	เลือกคำตอบได้ถูกต้อง
๐	ตอบคำถามไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบคำถาม

เอกสารประกอบการเรียน
เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดีมาก (๔)	๙-๑๐ คะแนน
ดี (๓)	๗-๘ คะแนน
พอใช้ (๒)	๕-๖ คะแนน
ปรับปรุง (๑)	๑-๔ คะแนน

เกณฑ์การผ่าน ผ่านประเมินต้องได้คะแนนตั้งแต่ระดับคุณภาพดี (๓) ขึ้นไป

เอกสารอ้างอิง

กวี วรกวิน และคณะ, **สังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**,
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด, ๒๕๕๕
พระระพี นพพิสาโร และคณะ, **พระพุทธศาสนา ๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม**, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ
(พว.) จำกัด, ๒๕๕๑
สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.), **สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.๕** ,
กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์ สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)จำกัด, ๒๕๕๑
สุชาดา วราหพันธ์ และคณะ, **หนังสือเสริมฝึกประสบการณ์ พระพุทธศาสนา ๕ ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ ๕**, กรุงเทพฯ : บริษัท สำนักพิมพ์เอ็มพันธ์ จำกัด, ๒๕๕๓
เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ, **สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.๕**, กรุงเทพฯ :
บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด, ๒๕๕๐